

Ръководство за доброволци по ХКВ

1. Прочетете тази важна информация преди да започнете:

- ХКВ означава „хващане-кастрация-връщане“. Смятан е за един от [най-добрите начини](#) за справяне с пренаселването на улични котки. Накратко, методът ХКВ е следният:
 - Хващате котка по безопасен за Вас и за котката начин
 - Водите котката при ветеринар
 - Ветеринарят кастрира котката
 - Връщате котката на същото място, откъдето сте я намерили на улицата
- Моля, уверете се, че използвате подходящо оборудване за хващане на улични котки. Някои котки са много дружелюбни и може да ги насърчите да влязат в транспортна кутия с малко храна, след което затваряте вратата зад тях. В тези случаи все пак препоръчваме да използвате ръкавици, тъй като много улични котки - дори и да изглеждат много приятелски настроени и галювни - ще се изплашат, когато бъдат поставени в транспортната клетка и може да се защитават, като драскат и хапят. За повечето улични котки препоръчваме да използвате капан за котки, който се затваря, когато котката влезе в него, като по този начин се защитава както котката, така и Вас от наранявания.
- Ако използвате транспортна клетка вместо капан, препоръчваме да я покриете с пелена за домашни любимци, в случай че котката се изходи по голяма или малка нужда.
- **Никога не** практикувайте ХКВ на котки, за които подозирате, че може да са болни. Въпреки че процедурите за кастрация са сравнително лесни, упойката отслабва имунната система на котката, което затруднява възстановяването от болести. Ако смятате, че кастрацията на котката е спешна и не сте сигурни дали тя е достатъчно здрава за процедурата, моля, обсъдете вашите притеснения с ветеринарния лекар.
- **Женски котки:** Кастрацията на женските котки включва премахване на яйчниците и матката, известна като овариохистеректомия. Това е рутинна но много инвазивна процедура, затова е изключително важно да се използва опитен ветеринарен лекар, особено за улични котки, които ще бъдат върнати на улицата на следващия ден.
- **ВАЖНО:** МНОГО е важно всеки път, когато заведете котка на ветеринар, за да я кастрирате, да поискате и напомните на ветеринаря да отреже връхчето на едното ухо на котката, докато тя все още е под упойка. Това е метод, широко използван от ветеринарите за маркиране на уличната котка като кастрирана. Много е важно да се направи по две причини:
 - Предотвратява стреса от повторно хващане когато хората не знаят, че тя вече е кастрирана
 - Позволява точно събиране на данни за процента на уличните котки, които са кастрирани
- Препоръчваме да се свържете с един от следните ветеринарни лекари:
 - [Ветеринарен Кабинет Стоянов](#), ул. "Д-р Любен Попов" 28, ж.к. Бриз, 9010 Варна
 - Работно време: Пон-Пет: 10:00-18:00, Съб: 10:00-15:00, Нед: Затворено
 - [Veterinary office "best friend"](#) (д-р Петров), ул. "Генерал Паренсов" 52, 9002 Варна
 - Работно време: Пон-Пет: 9:00-19:00 (почивка от 13:00-14:00), Съб: 9:00-14:00, Нед: Затворено
- Минимална възраст за кастрация:
 - **Женски котки:** Ветеринарите във Варна [и на други места](#) са съгласни, че женските могат да бъдат кастрирани от 4-месечна възраст (докато са още котенца). **Мит е, че женските трябва да са родили веднъж, преди да могат безопасно да бъдат кастрирани.** Женските котки трябва да бъдат кастрирани възможно най-рано, за да се предотврати нарастването на популацията на уличните котки.
 - **Мъжки котки:** Има различни мнения относно минималната възраст за безопасно кастриране на котараци. Някои ветеринари твърдят, че ранната кастрация увеличава риска от уринарни проблеми при мъжките. Има обаче [много малко научни доказателства](#), че това е вярно. Организации във Великобритания като [Blue Cross](#) и [Royal Veterinary College](#) са съгласни, че е безопасно да се кастрират мъжки на възраст

от 4 месеца. Въпреки това, тъй като повечето ветеринари във Варна няма да се съгласят да кастрират мъжко коте на възраст от 4 месеца, препоръчваме да водите мъжки само ако сте сигурни, че са поне на 6 месеца.

- Препоръчваме да работите само с ветеринарни лекари, които могат да извършат кастрацията така, че котката да може да бъде върната на улицата на следващия ден. За да се осигурят най-високите шансове за безопасно възстановяване чрез този метод, ХКВ трябва да се прави САМО когато температурата остава над 5 градуса по Целзий (включително през нощта) и няма прогноза за лошо време като силен дъжд, силен вятър или внезапно рязко падане на температурата в следващите 3-5 дни след връщането на улицата. При такива екстремни условия навън, нашия ХКВ метод става само ако можете да задържите котката в дома Ви (с осигурена храна/вода/тоалетна и под наблюдение) за 3-5 дни след операцията (в този случай винаги следвайте препоръките на ветеринарния лекар).
- Преди да върнете котката на улицата, трябва да се уверите, като се консултирате с ветеринаря, че котката е напълно възстановена от операцията и е достатъчно здрава, за да бъде върната. Обърнете специално внимание на нейното възстановяване от анестезията - котката трябва да е напълно будна и нащрек, тъй като улиците са много опасни за дезориентирани котки.

Изображение 1: Пример за пластмасова клетка

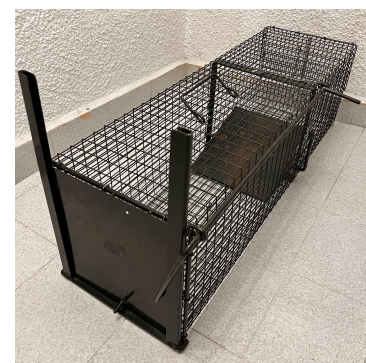
2. Снабдете се с необходимото оборудване

Минималното оборудване, което ви е необходимо, за да уловите котка и да я кастриратек:

- 1 човек
- Пластмасова клетка за котки (приблизително 30-60 лева от всеки зоомагазин) **[изображение 1]**
 - Уверете се, че е достатъчно голяма, за да може котката да стои изправена
- Дебели ръкавици (приблизително 10 лева от Alati, Praktiker или Homemax)

Тъй като повечето улични котки ще са трудни за хващане, е по-лесно (и по-безопасно) да ги хванете с допълнително оборудване. Препоръчваме следното:

- 2-3 души
- Капан за животни със среден размер (приблизително 100 лева от Alati, дължина около 100-110см) **[изображение 2]**
- Дълго парче канап - тънък, но здрав. Поне 3 метра, най-добре над 5.
- Дебели ръкавици (приблизително 10 лева от Alati или Homemax)
- Малко количество мокра храна (80-100 г) (приблизително 1 лев от всеки зоомагазин и повечето супермаркети)
- Достъп до автомобил

Изображение 2: Средно голям капан за животни

3. Хванете котката

- Решете кои котки искате да кастрирате и определете къде (и ако знаете - по кое време) е най-вероятно котките да излязат за храна.
- Когато пристигнете на мястото, подгответе всичкото си оборудване и се опитайте да останете възможно най-спокойни; ако котките усетят, че сте стресирани или бързате, е по-малко вероятно да излязат.
- Подгответе капана:
 - Поставете го на равна повърхност (не е нужно да е идеално равна, но се уверете, че не се мести, когато котките влязат) **[изображение 3]**.
 - Завържете единия край на канапа около пръта, който служи като елемент за активиране на капана от страни. Затегнете възела, за да се уверите, че е здраво закрепен. Настройте механизма така, че вратата да се затвори, когато котката стъпи на платформата в средата **[изображение 4]**.
 - Поставете вратата в отвора на капана и я дръжте нагоре, докато настройвате механизма (вижте предишната стъпка) **[изображение 5]**.
 - Поставете малко апетитна мокра храна възможно най-отзад на платформата, по-далеч от изхода. Поръсете малки количества мокра храна около отвора на капана и по пътя, водещ към многото храна на платформата **[изображение 6]**.
 - Разсейте групата котки, които не искате да уловите, като поставите храна или се занимавате с тях на друго място.
- Подгответе котките - различни опции в зависимост от броя на участващите доброволци:
 - 3 души: един човек може да разсейва котките, които няма да бъдат уловени, един човек може да се увери, че котката, която ще бъде уловена, остава близо до капана, и един човек може да настрои капана.
 - 2 души: един човек може да разсейва котките, които няма да бъдат уловени, а друг човек може да настрои капана.
 - 1 човек: човекът първо се опитва да разсейва котките, които няма да бъдат уловени, след това се опитва да държи котката, която ще бъде уловена, близо до капана, и след това подготвя капана.
- Настройте капана и уловете котката:
 - С единия край на канапа закрепен за активиращия прът от страни на капана, отстъпете от капана (оставайки зад него), държейки другия край на канапа. Уверете се, че канапът остава отпуснат, за да не активира капана. Препоръчваме да се отстъпите поне на 3 м. Ако котката е много уплашена, може да се наложи да се отстъпите на 10-15 м. Затова ви трябва дълго парче канап!
 - Ако котката влезе в капана но не активира механизма на капана, като стъпи на платформата, дръпнете канапа, за да активирате механизма, който ще затвори вратата на капана.
- След като капанът е настроен, може да се наложи да изчакате 10-20 минути, преди котката да влезе в капана. Ако сте сами и котките, които не искате да уловите, плашат котката, която искате да уловите, може също да се наложи да ту да държите канапа, ту да отидете встрани, за да разсеете другите котки.
- Кананът е проектиран така, че когато котката стъпи на платформата, вратата зад нея веднага се затваря. Затова е важно да поставите храна на и зад платформата, за да насърчите котката да влезе дълбоко в

Изображение 3: Капанът се поставя на равно

Изображение 4: Канапът закачен за капана

Изображение 5: Настройка на вратата на капана

Изображение 6: Наръсете апетитна храна

капана и да стъпи на платформата. Въпреки това, понякога котката успява да изяде храната, без да стъпи на платформата, и в тези случаи можете да използвате капана, за да активирате механизма. **ИЗПОЛЗВАЙТЕ ТОЗИ МЕТОД САМО КОГАТО ТЯЛОТО НА КОТКАТА Е ПОНЕ 90% ВЪТРЕ В КАПАНА**, иначе падащата метална врата може да падне директно на опашката ѝ или друга част от тялото ѝ и да я нарани! Когато тялото на котката е поне 90% в капана и смятате, че котката може да не стъпи на платформата, просто дръпнете капана и вратата ще се затвори зад котката. Нужен е малко опит тук за да стане лесно.

- Ако успеете да уловите котката, съберете всичкото си оборудване и преместете котката в транспортното средство. Независимо от избраното транспортно средство, моля, уверете се, че капанът остава равен преди и по време на транспортиране, за да не изплашите котката прекомерно. Да бъдат уловени е изключително стресиращо за котките, така че е много важно да се опитате да намалите стреса. Ако участват поне 2 доброволци, препоръчваме и двамата да носят ръкавици и да носят капана от двата края за максимална стабилност.
- Ако котката не е влязла в капана след 20 минути, препоръчваме да прекратите опита и вместо това да се върнете друг ден, тъй като е малко вероятно котката да влезе в капана. При напускане на мястото, моля, събирайте всичко възможно най-спокойно и тихо, тъй като е важно да не изплашите котката. Това ще помогне на котката да свикне с капана като неопасен предмет и ще увеличи вероятността да я уловите друг ден.
- **Важно:** Някои транспортни клетки и капани имат два отвора, затова, преди да преместите котката, **ВИНАГИ** проверявайте дали всички отвори са добре заключени и няма възможност котката да избяга, като натисне силно (те могат да приложат изненадващо голяма сила, когато са уплашени). Важно е да проверявате това **ВСЕКИ** път, когато залавяте котка, защото котка, която избяга по време на транспортиране, е изложена на голям риск да се нарани на пътя или да се озове на непознато и опасно място.
- След като котката е вече в транспортната кутия или капан, силно препоръчваме да я покриете с одеяло или чаршаф, тъй като това ѝ помага значително да остане спокойна.

4. Отведете котката при ветеринаря

- Използвайте един от двамата ветеринарни лекари, изброени на страница 1 от това ръководство, или се свържете с Емануил и Камила от LeoLife, за да решите кой ветеринар да използвате.
- Докато карате котката до ветеринаря, моля, шофирайте изключително внимателно, говорете тихо и не пускайте музика, за да избегнете излишен стрес на котката.
- Обикновено уличните котки се водят директно при ветеринаря след като бъдат уловени. Ако е възможно, котките не трябва да ядат или пият 12 часа преди операцията, но капанът не е подходящ за дългосрочно пребиваване. Затова препоръчваме предварително да се питате избрания ветеринар дали можете да отведете котката директно на назначението ѝ след улова и кога са свободни. Ако не, препоръчваме да хванете котката вечерта преди посещенията, да я държите в капана/клетката само за една нощ и да я заведете при ветеринаря на следващия ден.
- Питайте ветеринаря дали е необходимо предварително записване на час.
- При доставяне на котката при ветеринаря, уверете се, че сте се разбрали с ветеринаря кога трябва да я вземете за освобождаване след кастрацията.
 - **МНОГО** важно е всеки път, когато заведете котка на ветеринар, за да я кастрирате, да поискате и напомните на ветеринаря да отреже връхчето на едното ухо на котката, докато тя все още е под упойка. Това е метод, широко използван от ветеринарите за маркиране на уличната котка като кастрирана. Много е важно да се направи по две причини:
 - Предотвратява стреса от повторно хващане когато хората не знаят, че тя вече е кастрирана
 - Позволява точно събиране на данни за процента на уличните котки, които са кастрирани

5. Вземете котката

- Вземете котката в определения срок, уговорен с ветеринаря.
- Попитайте ветеринаря дали са възникнали някакви усложнения по време на операцията и дали са били дадени някакви медикаменти след операцията.
- Проверете дали връхчето на ухото е отрязано, да се вижда че е кастрирана.
- Питайте ветеринаря дали е безопасно да върнете котката на улицата веднага.
- В редките случаи, когато ветеринарят препоръчва котката да бъде задържана в закрито помещение за известно време преди да бъде върната на улицата, моля, следвайте инструкциите на ветеринаря. Ако не можете да задържите котката сами, моля, свържете се с Камила и Емануил от LeoLife, и ние ще се опитаме да помогнем.

6. Върнете котката на улицата

- Уверете се, че времето е подходящо за връщане на котката на улицата. В редките случаи, когато времето в деня на връщането стане внезапно опасно (например силна буря / проливен дъжд / внезапно рязко спадане на температурата), моля, задръжте котката във вашия дом, докато условията не станат безопасни отново (винаги следвайте препоръките на ветеринаря). Ако това не е възможно, моля, свържете се с Камила и Емануил от LeoLife и ние ще се опитаме да помогнем.
- Като цяло котката трябва да бъде върната на мястото, където е била намерена, тъй като така ще може най-добре да намери храна, вода и подслон в познатата си среда. Изключение би било, ако котката е намерена на много опасно място, например място с много опасни предмети наоколо, непосредствено до много натоварен път или на място, където е известно, че има хора, които могат да навредят на котката. В такива случаи моля, върнете котката на най-близкото безопасно място или се свържете с Емануил или Камила от LeoLife, за да намерите място, където котката може безопасно да бъде върната.